

- фія / В.Н. Махов – М., 2000.
5. Криміналістика: учебник для вузов / под. ред. Р.С. Белкина. – М., 2000.
 6. Юрчишин В.Д. Висновок експерта як джерело доказів у кримінальному процесі України : дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза / В.Д. Юрчишин – 2007.
 7. Лисиченко В.К. Использование специальных знаний в следственной и судебной практике : учеб. пособие / В.К. Лисиченко, В.В. Циркаль – К., 1987.
 8. Эйсман А.А. Заключение эксперта (структура и научное обоснование) / А.А. Эйсман – М., 1967.
 9. Щербаковський М.Г. Тактика проведення судових експертиз : лекція для усіх форм навчання / М.Г. Щербаковський – Х., 2004.
 10. Шепітько В.Ю. Довідник слідчого / В.Ю. Шепітько – К., 2001.
 11. Россинская Е.Р. Специальные познания и современные проблемы их использования в судопроизводстве / Е.Р. Россинская // Журнал российского права. – 2001. – № 5. – С.32–43.
 12. Надгорний Г. Закон України «Про судову експертизу» / Г. Надгорний, М. Сегай, Б. Ісакович // Право України. – 1999. – № 2. – С.75–78.
 13. Пиріг І.В. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті : дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза / І.В. Пиріг – К., 2006.
 14. Лист заступника начальника ГУМВС України в Дніпропетровській області начальника слідчого управління Гризи О.В. від 06.09.2010 р. № 8/7034.

Надійшла до редакції 18.10.2011

ЛИТВИНОВ В.В., викладач
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.135

КЛАСИФІКАЦІЯ ПІДСТАВ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Досліджено теоретичні та законодавчі положення щодо можливості класифікації підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування. Запропоновано класифікацію підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування.

Ключові слова: закриття кримінальної справи, підстави закриття кримінальної справи, класифікація підстав до закриття кримінальної справи.

Исследованы теоретические и законодательные положения возможности классификации оснований прекращения уголовного дела в стадии досудебного расследования. Предложена классификация оснований прекращения уголовного дела на стадии досудебного расследования.

Ключевые слова: прекращение уголовного дела, основания прекращения уголовного дела, классификация оснований прекращения уголовного дела.

Investigated the theoretical and legislative positions of possibility of classification of grounds of closing of criminal case in the stage of pre-trial investigation. On the basis of the conducted research offered classification of grounds of closing of criminal case in the stage of pre-trial investigation.

Keywords: closing of criminal case, grounds of closing of criminal case, classification of grounds to closing of criminal case.

Вітчизняний КПК налічує у собі значну кількість підстав закриття кримінальної справи¹, що надає можливість диференційовано підходити до цієї стадії кримінального процесу. Але крім позитивної, це має і свою негативну сторону. Велика кількість підстав закриття кримінальної справи викликає певні труднощі по їх застосуванню.

З прийняттям КК України в 2001 році, КПК України зазнав суттєвих змін щодо застосу-

¹ п.п. 1, 2, 4 (ст.ст. 44, 86 КК та ст. 87 КК), 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ч.1 ст.6; п.2 ч.1 ст. 213; ст. 7-3 КПК та ст. 97 КК; ст. 7 КПК та ст. 48 КК; п.1 ч. 1 ст. 7-1, ст. 7-2 КПК та ст. 45 КК; п.2 ч. 1 ст. 7-1, ст. 8 КПК та ст. 46 КК; п.3 ч. 1 ст. 7-1, ст. 9 КПК та ст. 97 КК; п.4 ч. 1 ст. 7-1, ст. 10 КПК та ст. 47 КК; п.5 ч. 1 ст. 7-1, ст. 11-1 КПК та ст. 49 КК; ч. 2 ст. 282 КПК; ч. 3 ст. 282 КПК.

вання не реабілітаційних підстав закриття кримінальної справи, які застосовуються виключно судом (ст.7-1 КПК України), що відповідає принципу презумпції невинуватості, і по своїй суті створило нову форму закінчення досудового розслідування. Остання, на нашу думку, унеможливає класифікацію підстав закриття кримінальної справи на реабілітаційні та не реабілітаційні із звільненням особи від кримінальної відповідальності [12, с. 24]. Зі змінами в законодавстві виникла необхідність переглянути види класифікації підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування, враховуючи нові теоретичні розробки в науці кримінально-процесуального права.

Зазначену проблему досліджували такі вчені, як С.М. Благодир, Г.І. Глобенко, А.Я. Дубинський, Л.М. Лобойко, Г.В. Рось, С.М. Строгович, В.М. Тертишник та інші.

Актуальність цієї статті зумовлена необхідністю здійснення класифікації підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування, враховуючи зміни в законодавстві, а також досвід інших країн.

Мета статті полягає у здійсненні класифікації підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування.

Завданням статті є дослідження наукових розробок, чинного законодавства та юридичної практики щодо класифікації підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування.

Незважаючи на те, що всі підстави закриття кримінальної справи належать до єдиної форми закінчення стадії досудового розслідування, вони між собою різняться, і тому закономірно, що в науковій літературі не одне покоління вчених намагалося класифікувати їх за різними критеріями.

Так, І.Я. Фойницький підстави закриття кримінальної справи класифікував на фактичні та юридичні. Під фактичними підставами він розумів їх недостатність для обвинувачення, непереконливість доказів по суті справи, пред'явлених обвинуваченому, а під юридичними – обставини, які усувають злочинність діяння чи його караність [16, с. 51–52].

Подібною думки дотримувався і М.О. Чельцов, з тією лише відмінністю, що фактичні підстави ним класифіковані як такі, що пов'язані з відсутністю події злочину чи недоведеністю участі обвинуваченого в скоєнні злочину [17, с. 327–328].

М.В. Жогін та Ф.М. Фаткулін підстави закриття кримінальної справи класифікують на матеріально-правові та процесуальні. До групи матеріально-правових вони відносять підстави, які ґрунтуються на нормах кримінального права. Процесуальні підстави, на думку авторів, хоч і не виключають злочинності та караності скоєного, але на підставі спеціальної вказівки процесуального закону виключають можливість провадження кримінального судочинства [5, с. 305–306]. Такої ж думки дотримуються П.М. Давидов і Д.Я. Мирський [3, с. 10–12].

М.С. Строгович підстави закриття кримінальної справи поділяв на три групи. Перша – підстави, які виключають провадження в кримінальній справі. Друга – підстави, які надають слідчому, прокурору та суду право на закриття справи. І остання група – ті, що пов'язані з конкретними обставинами справи, коли за результатами розслідування не було зібрано достатніх доказів винуватості обвинуваченого у вчиненні злочину і його не може бути віддано до суду [14, с. 168].

А.Я. Дубинський підстави закриття кримінальної справи поділяв на три види. Перший – це підстави, які констатують, що злочин не був скоєний. Другий вид – підстави, які тягнуть за собою закриття кримінальної справи у зв'язку з наявністю умов для звільнення особи від кримінальної відповідальності та покарання. Третій вид – підстави, які визначають неможливість повторного розслідування фактів, що стосуються діянь осіб, по яких компетентні державні органи прийняли рішення, не скасоване у встановленому законом порядку [4, с.4–6].

На погляд Л.М. Лобойка, підстави закриття кримінальної справи слід поділити на три групи, а саме: 1) такі, що реабілітують (п. 1 ч. 1 ст. 6, п. 2 ч. 1 ст. 6, п. 2 ст. 213 КПК); 2) такі, що не реабілітують (п. 4 ч. 1 ст. 6, п. 5 ч. 1 ст. 6, п. 8 ч. 1 ст. 6 КПК); 3) «нейтральні» (формальні) (п. 9 ч. ст. 6, п. 10 ч. 1 ст. 6, п. 11 ч. 1 ст. 6 КПК) [7, с. 241–242].

В.М. Тертишник, зазначає, що підстави закриття кримінальної справи — це визначені в законі та встановлені в ході розслідування факти й обставини, що виключають провадження кримінальної справи. Умовно вони можуть бути поділені на такі: реабілітуючі, постреабілітуючі, не реабілітуючі та формально-процесуальні підстави [15, с. 542].

Як бачимо в різні часи автори застосовували різні класифікатори, а саме: 1) у разі недостатності доказів для обвинувачення, або обставин, які усувають злочинність; 2) у залежності від того, в якому законі передбачена норма, що регламентує закриття кримінальної справи; 3) враховуючи правові наслідки, що наступають після закриття кримінальної справи.

Важливе значення має визначення самих класифікаторів підстав закриття кримінальної справи, на нашу думку, їх повинно бути декілька, щоб врахувати всі особливості таких підстав.

В юридичній літературі висловлені думки про те, що метою кримінального судочинства є вирішення кримінально-правового конфлікту [9, с. 114; 13, с. 8], з чим ми цілком погоджуємося. Враховуючи, що мета кримінального судочинства одна, а загальна кількість підстав закриття кримінальної справи перевищує двадцять, слід припустити, що існують і різні шляхи досягнення мети кримінального судочинства у разі закриття кримінальної справи.

Вивчаючи проведені дослідження щодо початку та закінчення соціальних, юридичних (кримінально-правових) конфліктів, можливо дійти висновку, що вони розв'язуються двома способами: 1) шляхом примусового втручання третіх сторін; 2) шляхом добровільного розв'язання конфлікту самими сторонами [6, с. 9; 11, с. 16]. Як справедливо наголошує В.М. Кудрявцев, конфлікт вважається закінченим у тому разі, коли протидіючі сторони конфлікту припиняють свої дії, незалежно від того, здійснили вони це з доброї волі чи з примусу [6, с. 11].

Зазначені способи застосовуються для розв'язання кримінально-правового конфлікту, наприклад, судом, у разі закриття кримінальної справи, скажімо, внаслідок дійового каяття. Суд, керуючись законом і незважаючи на побажання сторін (навіть якщо потерпілий не бажає закриття справи), примусово вирішує кримінально-правовий конфлікт. Так само примусово вирішують кримінально-правовий конфлікт і органи досудового розслідування у разі закриття кримінальної справи. Відмінність полягає лише в тому, що органи досудового розслідування не мають права здійснювати функції правосуддя, а значить, не мають права і відмовитися від її здійснення¹ [2, с. 50].

За нормами чинного КПК України передбачена можливість вирішення кримінально-правового конфлікту самими конфліктуючими сторонами (добровільне вирішення) (ст. 8 КПК України, ст. 46 КК України). Але, на жаль, чинний КПК не передбачає можливості застосування примирення як рішення, що розв'язує кримінально-правовий конфлікт на стадії досудового розслідування. А втім, самостійне розв'язання конфліктів конфліктуючими сторонами є найкращим способом [6, с. 21] і тому було б доречно застосовувати примирення як підставу закриття кримінальної справи ще на стадії досудового розслідування. Враховуючи, що метою кримінального судочинства є розв'язання кримінально-правового конфлікту, розв'язання останнього самими конфліктуючими сторонами позбавляє кримінальне судочинство його мети, і в розглядуваному випадку воно стає недоцільним. А тому держава повинна передбачати недоцільність здійснення кримінального переслідування в окремих, передбачених у законі, випадках примирення сторін кримінально-правового конфлікту, що для органів досудового розслідування повинно бути імперативною підставою закриття кримінальної справи. Факт примирення конфліктуючих сторін (у випадках, передбачених КПК) означатиме, що кримінально-правовий конфлікт не існує.

До підстав закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування за обставин добровільного вирішення кримінально-правового конфлікту слід віднести і підстави, передбачені ч. 2 ст. 111; ч. 2 ст. 114; ч. 3 ст. 175; ч. 4 ст. 212; ч. 2 ст. 255; ч. 6 ст. 260; ч. 4 ст. 289; ч. 4 ст. 307; ч. 4 ст. 309; ч. 4 ст. 311; ч. 3 ст. 369 КК України. Передбачаючи в нормах Особливої частини КК України можливість звільнення від кримінальної відповідальності, держава немов би наперед пропонує добровільно вирішити кримінально-правовий конфлікт, пропонуючи особі, яка вчинила злочин, здійснити суспільно корисні дії. Застосування зазначених підстав закриття на стадії досудового розслідування спонукатиме особу, яка вчинила суспільно небезпечні дії, до здійснення суспільно корисних дій, які в подальшому запобігатимуть настанню більш тяжких наслідків цього СНД або ж вчиненню інших злочинів.

Не менш важливою для класифікації підстав закриття кримінальної справи є діяльність (фу-

¹ Нижче нами буде розглянуто співвідношення функції, яку здійснюють органи досудового розслідування і примусового вирішення кримінально-правового конфлікту.

нкція), яку повинні виконувати органи досудового розслідування. Згідно з принципом змагальності, а також типом кримінального судочинства України (змішаний), органи досудового розслідування здійснюють функцію кримінального переслідування, змістом якої є встановлення особи, яка вчинила злочин, доведення, з урахуванням як обвинувальних, так і виправдувальних доказів, вини переслідуваної особи та підтримання державного обвинувачення. Окрім кримінального переслідування, органи досудового розслідування не вправі здійснювати інших функцій (захисту, правосуддя), а тому, вирішуючи кримінально-правовий конфлікт, зазначені органи вправі лише припинити кримінальне переслідування та закрити кримінальну справу. Закриття кримінальної справи шляхом припинення кримінального переслідування означатиме, що особа, стосовно якої здійснювалося кримінальне переслідування, є невинуватою, а тому справа закривається на стадії досудового розслідування. Вважаємо недоцільним направляти кримінальну справу до суду для вирішення питання про її закриття у разі встановлення визначених на те законом підстав, якщо застосування таких підстав не потребує визнавати особу винуватою. Це пояснюється тим, що закриття кримінальної справи означає неспростовність презумпції невинуватості, що автоматично робить особу невинуватою. По-друге, направлення органами досудового розслідування кримінальної справи до суду для вирішення питання про її закриття за реабілітаційними підставами змусить органи досудового розслідування виконувати не властиву їм функцію захисту. Адже знаючи наперед, що особа є невинуватою, органи досудового розслідування не мають права здійснювати кримінальне переслідування. А направляючи кримінальну справу до суду для вирішення питання про її закриття за реабілітаційних підстав, органи досудового розслідування клопочуть визнати її невинуватою, тим самим виконують функцію захисту.

Важливими для класифікації підстав закриття кримінальної справи є наслідки, які настають у разі застосування тієї чи іншої підстави. На стадії досудового розслідування у разі закриття кримінальної справи їх можливо розділити на ті, що надають право на реабілітацію, і на ті, що не надають права на реабілітацію.

Закриття кримінальної справи реабілітаційних підстав означає, що особа, стосовно якої здійснювалося кримінальне переслідування, має право реабілітуватися, тобто відновити свої права. КПК України, а також Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду» від 1 грудня 1994 року, не передбачають поняття «реабілітація», а тому воно змішується з поняттям «відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду», що не є вірним.

На нашу думку, слід розрізнити поняття реабілітація та відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів досудового розслідування. Реабілітація особи завжди тягне за собою відшкодування шкоди, завданої здійснюваним кримінальним переслідуванням, навіть якщо воно здійснювалося правомірно¹. І навпаки, відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду не є підставою для реабілітації особи². Слід погодитися з думкою Т.М. Москалькової, про необхідність передбачення в КПК переліку суб'єктів, які мають право на реабілітацію [10, с. 72]. В КПК України було б доцільно передбачити поняття реабілітації, а також підстави її застосування, як це зроблено, наприклад, в п. 34 ч.1 ст. 5 та ст. 133 КПК Російської Федерації.

Окремо слід звернути увагу на підставу закриття кримінальної справи, передбачену п. 2 ч. 1 ст. 213 КПК України, яка застосовується у разі недоведеності участі обвинуваченого у вчиненні злочину. На нашу думку, зазначена підстава регламентує лише припинення кримінального переслідування на стадії досудового розслідування. Застосування її як підстави закриття кримінальної справи буде суперечити принципу презумпції невинуватості. Такий висновок ґрунтується на тому, що, закриваючи кримінальну справу з цієї підстави та формулюючи своє

¹ Закриття кримінальної справи за реабілітаційних підстав не завжди означає, що провадження у справі здійснювалося з порушенням вимог КПК. Адже існують випадки, коли є законні приводи і підстави до порушення кримінальної справи, а також до притягнення як обвинуваченого. І лише потім встановлення фактичних даних, які вказують на реабілітуєчі підстави закриття кримінальної справи.

² Наприклад, особі було відшкодовано шкоду за затримання або обшук, які проведені з порушенням норм КПК, але згодом ця особа вирок суду визнана винною у вчиненні злочину.

рішення, органи слідства немов би зазначають: «Ми не довели, що ця особа (обвинувачений) вчинила цей злочин, але впевнені, що окрім неї його вчинити ніхто не міг, тому і закриваємо кримінальну справу».

Існують підстави закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування, які не надають права на реабілітацію особи. Застосування останніх означає встановлення таких передбачених законом обставин, за яких провадження кримінального судочинства (для органів досудового розслідування – здійснення кримінального переслідування) є неможливим. Наприклад, наявність одного з преюдиціальних кримінально-процесуальних рішень, які не скасовані в передбаченому законом порядку (п. 9, 10, 11 ч. 1 ст. 6 КПК), стосовно злочину, щодо якого не отримано згоди держави, яка видала особу. Слід звернути увагу і на рішення про закриття кримінальної справи стосовно неповнолітніх, які вчинили суспільно небезпечне діяння (п. 5 ч. 1 ст. 6 та ст. 7–3 КПК України). Підтримуючи думки науковців [8, с. 5; 1, с. 22] про те, що ст. 7–3 КПК України не є підставою закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування, слід звернути увагу і на підставу, передбачену п. 5 ч. 1 ст. 6 КПК України. Незважаючи на те, що вчинення СНД особою до 11-ти років фактично вказує на відсутність складу злочину (суб'єкта), законодавець виділив зазначену підставу закриття кримінальної справи окремою нормою, що вказує на те, що її застосування не означає реабілітацію особи [12, с. 43]. Крім цього, слід зазначити, що застосування цієї підстави ставить неповнолітнього у становище, відмінне від інших неповнолітніх, оскільки закриття кримінальної справи з вказаної підстави означає, що цей неповнолітній вчинив СНД, крім цього ч. 4 ст. 7–3 КПК України зобов'язує слідчого повідомити про таке рішення службу в справах дітей за місцем проживання дитини. Останнє вказує на те, що до такої дитини можуть бути застосовані певні виховні заходи. З викладеного видно, що застосування підстави закриття кримінальної справи, передбаченої п. 5 ч. 1 ст. 6 КПК України, означає розв'язання кримінально-правового конфлікту на користь сторони обвинувачення, що на досудовому розслідуванні є неможливим. А тому було б доцільно передбачити застосування зазначеної підстави судом.

Підсумовуючи викладене, вважаємо, що підстави закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування необхідно класифікувати на дві групи.

Перша група підстав характеризується примусовим порядком вирішення кримінально-правового конфлікту. У разі їх встановлення, кримінальне переслідування примусово припиняється у зв'язку з встановленням фактичних даних, які вказують на вирішення кримінально-правового конфлікту на користь сторони захисту, незважаючи на побажання самих сторін конфлікту.

Зазначена група містить у собі реабілітаційні підстави, застосування яких означає неможливість здійснення кримінального переслідування, та вказує на невинуватість особи, стосовно якої здійснювалося кримінальне переслідування (п. 1, п. 2 ч. 1 ст. 6 КПК України), і надають право на реабілітацію; а також підстави, які передбачають неможливість здійснення кримінального переслідування у разі встановлення передбачених на те в Законі обставин, але не надають право на реабілітацію (п.п. 9, 10, 11, 12 ч. 1 ст. 6 КПК України).

Друга група підстав передбачає можливість добровільного вирішення кримінально-правового конфлікту, враховуючи побажання самих конфліктуючих сторін, у відповідності до норм КПК.

До другої групи належить підстава, яка передбачає можливість закриття кримінальної справи у разі добровільного вирішення кримінально-правового конфлікту самими конфліктуючими сторонами шляхом примирення. Також до цієї групи віднесені заохочувальні підстави закриття кримінальної справи, якими передбачено можливість вирішення кримінально-правового конфлікту між державою та особою, яка вчинила СНД, у тому випадку, коли зазначена особа, після вчиненого нею СНД, виконає суспільно корисні дії, які передбачені нормами Особливої частини КК України.

Розглядувана в цій статті тема є доволі об'ємною, а тому для її повного опрацювання потрібно здійснювати подальші дослідження. Останні є доцільними за такими напрямками наукових розвідок: 1) диференціація реабілітаційних підстав закриття кримінальної справи; 2) особливості процесуального порядку закриття кримінальної справи на стадії досудового розслідування.

Список використаної літератури:

1. Глобенко Г.І. Закриття кримінальних справ з nereабілітуючих підстав: дис. канд. юрид наук: 12.00.09 / Г.І. Глобенко – Х., 2007.
2. Головки Л.В. Освобождение от уголовной ответственности и освобождение от уголовного преследования: соотношение понятий. // Государство и право. – 2000. – № 6. – с. 41–51.

3. Давыдов П. М. Прекращение уголовных дел в советском уголовном процессе / П. М. Давыдов, Д. Я. Мирский. – М., 1963.
4. Дубинский А.Я. Основания к прекращению уголовного дела в стадии предварительного расследования : учебное пособие. – К., 1973. –131 с.
5. Жогин Н.В., Фаткулин Н.Ф. Предварительное следствие в советском уголовном процессе» – М., 1965.
6. Кудрявцев В.Н. Юридическая конфликтология. / Бойков А.Д., Варламова Н.Н., Дмитриев А.В., Дубовик О.Л., и др.; отв. ред. Кудрявцев В.Н. – М., 1995.
7. Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальне право : [курс лекцій] : навч. посібник / Л.М. Лобойко. – К., 2005.
8. Матюшенко Р.І. Виконання процесуального рішення про закриття кримінальної справи: автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика ; судова експертиза” / Р.І. Матюшенко. – К., 2004.
9. Михайловская И. Б. Социальное назначение уголовной юстиции и цель уголовного процесса / И. Б. Михайловская // Государство и право. – 2005. – № 5. – С. 111–118.
10. Москалькова Т.Н. Новые подходы к содержанию института реабилитации в УПК РФ 2001 года Т.Н. Москалькова // Уголовное право. – 2002. – №2. – с. 69–73.
11. Попаденко Е.В. Альтернативные средства разрешения уголовно правовых конфликтов в российском и зарубежном праве. // Попаденко Е.В. – М., 2009.
12. Рось Г.В. Закриття кримінальної справи у кримінальному процесі України : дис. канд. юрид. наук : 12.00.09 / Г.В. Рось – Л., 2009.
13. Статіва І.І. Початковий етап підготовчого провадження в кримінальному процесі України : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика ; судова експертиза” / І.І. Статіва. – Д., 2011.
14. Тертишник В.М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. – 5-те вид., доп. і перероб. – К., 2007. – 848 с. – (Юридична освіта)
15. Фойницкий И. Я. Курс уголовного судопроизводства / И.Я. Фойницкий. – Т. 2. – СПб., 1996.
16. Чельцов М.А. Советский уголовный процесс // М.А. Чельцов М., 1962.

Надійшла до редакції 21.10.2011

МИХАЙЛОВА Н.В., викладач
ЄРМОЛЕНКО Я.В., студент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.122

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ СТАТУСУ ПОТЕРПІЛОГО ЗА ЧИННИМ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ПРОЕКТОМ

Проаналізовано проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства, приведення його у відповідність до Європейських стандартів та Конституції України, проблеми правового статусу потерпілого у кримінальному процесі.

Ключові слова: потерпілий, права, обов'язки, правовий статус, законні представники, представник потерпілого, відшкодування шкоди, кримінально-процесуальне законодавство.

Анализируются проблемы реформирования уголовно-процессуального законодательства, приведения его в соответствие с Европейскими стандартами и Конституцией Украины, проблемы правового статуса потерпевшего в уголовном процессе.

Ключевые слова: потерпевший, права, обязанности, правовой статус, законные представители, представитель потерпевшего, возмещение вреда, уголовно-процессуальное законодательство.

The article is devoted to the analysis of the content of the concept of the Rule of Law; The ways of decision some problems of legal status of victim in criminal process .

Keywords: victim, rights, responsibilities, legal status, legal representatives, representative of the victim, compensation for damage, criminal process legislation.

Конституція України у ст. 3 закріпила, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. У ст. 55 Кон-

